

Бектилди:
КР ССМнын 2020-жылдын
«_____» _____
№ _____ буйругу менен

СТАНДАРТТЫК ОПЕРАЦИЯЛЫК ПРОЦЕДУРА СЕПМЕ ДАРЫ, ПЛАСТЫРЬ ЖАНА МАЗЬ КОЛДОНУУ

Сепме дары, пластырь жана мазь колдонуу - Стандарттык операциялык процедура (мындан ары - СОП) - эл аралык сунуштамалардын жана жергиликтүү ченемдик-методикалык документтердин негизинде иштелип чыккан.

БАГЫТЫ:

СОП медициналык кызмат көрсөтүүлөрдүн сапатын камсыздоо системасынын ажырагыс бөлүгү болуп саналат жана бардык адистердин иш-аракеттерин стандартташтырууга, ошондой эле ишти аткаруу учурунда кетирилген каталар менен байланыштуу тобокелдиктерди азайтууга багытталган.

АТКАРУУ БОЮНЧА ТАЛАПТАР

Аракеттенүү мезгилинде СОПту аткаруу милдеттүү болуп саналат, аны аткаруудан баш тартуунун жүйөөсү айтылып, документке түшүрүлүп, КР Саламаттык сактоо министрлиги менен макулдашуусу зарыл. Зарылчылыгына жараша СОП кайрадан каралып чыгып, КР ССМнын макулдугу боюнча өзгөртүлүүсү ыктымал.

Сепме дарыны колдонуу

Сепме дарыга карата көрсөтмө дарылоочу же кезметтик дарыгер тарабынан гана аныкталат.

Медициналык айым процедураны дарыгердин дайындоосунун негизинде аткарат.

Каршы көрсөтмөлөр: сепме дарыны жекече кабыл албоочулук, теринин дүүлүгүшү, тери кыртыштарынын жабыркашы.

Жабдышы: кол кап, сепме дары, салфеткалар, суу (37-38°C), лоток, (тосмо) ширма

Аракеттердин алгоритми:

1. Манипуляция үчүн бардык зарыл болгон нерселерди даярдап алуу.
2. Бейтапка манипуляциянын жүрүшү жана дары каражаты жөнүндө маалымат берүү. Бейтаптын макулдугун алуу.
3. Бейтапты тосмо (ширма) менен тосуу жана өзүнө ыңгайлуу абалда отуруусуна (жатуусуна) жардам берүү.
4. Колдорду тазалоо, кол кап кийүү.
5. Терини тазалоо жана салфетка менен кургактоо.
6. Күбүү жолу менен сепме дарыны териге себүү
7. Кол мээлейди чечип, Б классындагы медициналык калдыктарга кошуу. Дайындалган иштин аткарылгандыгы тууралуу белги коюу.

Маалам колдонуу

Маалам (пластырь) боюнча **көрсөтмөнү** дарылоочу же кезметтеги дарыгер гана аныктайт. Медициналык айым процедураларды дарыгердин дайындоосу боюнча жүргүзөт.

Каршы көрсөтмөлөр: дары каражатын жекече кабыл албоочулук, теринин дүүлүгүшү, тери кыртыштарынын жабыркашы.

Жабдылышы: кол каптар, маалам, салфеткалар, суу (37-38°C), лоток, тосмо (ширма)

Аракеттердин алгоритми:

1. Манипуляция үчүн бардык зарыл болгон нерселерди даярдап алуу.
2. Бейтапка манипуляциянын жүрүшү жана дары каражаты жөнүндө маалымат берүү. Бейтаптын макулдугун алуу.
3. Бейтапты тосмо (ширма) менен тосуу жана өзүнө ыңгайлуу абалда отуруусуна (жатуусуна) жардам берүү.
4. Колдорду тазалоо, кол кап кийүү.
5. Терини тазалоо жана салфетка же сүлгү менен кургактоо (мааламды коюудан мурда зарылчылыгына жараша белгиленген дене бөлүгүндөгү орунду кырып алуу).
6. Маалам салынган таңгакты ачуу.
7. Ички бетине колду тийгизбестен коргоочу кыртышты алып салуу.
8. Даярдалган тери бетине мааламды чаптап, аба калып калбоосу үчүн үстүнөн этияттык менен басуу (дары каражаты сүртүлгөн мааламдын көлөмү жабыркаган жердин аянтыга дал келүүсү зарыл).
9. Кол мээлейди чечип, Б классындагы медициналык калдыктарга кошуу. Дайындалган иштин аткарылгандыгы тууралуу белги коюу.

Мазь колдонуу:

Мазь боюнча **көрсөтмөнү** дарылоочу же кезметтеги дарыгер гана аныктайт. Медициналык айым процедураларды дарыгердин дайындоосу боюнча жүргүзөт.

Каршы көрсөтмөлөр: дары каражатын жекече кабыл албоочулук.

Жабдылышы: кол каптар, мазь, аппликатор, суу (37-38°C), терини тазалоо үчүн антисептик эритиндиси (зарылчылыгына жараша), лоток, тосмо

Аракеттердин алгоритми:

I. Териге мазь сүртүү

1. Мазьды колдонуу боюнча нускаманы кунт коюу менен окуп чыгуу.
2. Манипуляция үчүн бардык зарыл болгон нерселерди даярдап алуу.
3. Бейтапка манипуляциянын жүрүшү жана дары каражаты жөнүндө маалымат берүү. Бейтаптын макулдугун алуу.
4. Бейтапты тосмо (ширма) менен тосуу жана өзүнө ыңгайлуу абалда отуруусуна (жатуусуна) жардам берүү.
5. Колдорду тазалоо, кол кап кийүү.
6. Мазьды колдонуу үчүн тери бөлүгүн карап чыгуу.
7. Терини тазалоо жана салфетка же сүлгү менен кургактоо.
8. Тюбиктеги мазьды аппликаторго сүйкөө; ал жок болсо, мазьды сүйкөө үчүн кол кап кийүү. Ден соолукка зыян жаратпоо үчүн бейтапка мазьды сүйкөө үчүн сөзсүз кол кап кийиңиздер.
9. Толугу менен сиңмейинче мазьды 3-4 мүнөттөй шашпай сүйкөө зарыл, айрым бир учурларда канча убакыт сүртүү керектиги туурасында так нускамалар болот (мазьды колдонуу боюнча нускамада көрсөтүлгөндөй жылуулукту камсыз кылуу).
8. Аппликаторду Б класстагы медициналык калдыктарга кошуу.
9. Мээлейди чечип Б класстагы медициналык калдыктарга кошуу.
10. Дайындоо иштеринин аткарылгандыгы тууралуу белгилеп коюу.

II. Териге мазь сүйкөө

1. Манипуляция үчүн бардык зарыл болгон нерселерди даярдап алуу.
2. Бейтапка манипуляциянын жүрүшү жана дары каражаты жөнүндө маалымат берүү. Бейтаптын макулдугун алуу.

3. Бейтапты тосмо (ширма) менен тосуу жана өзүнө ыңгайлуу абалда отуруусуна (жатуусуна) жардам берүү.
4. Колдорду тазалоо, кол кап кийүү.
5. Мазьды колдонуу үчүн тери бөлүгүн карап чыгуу.
6. Терини тазалоо жана салфетка же сүлгү менен кургактоо.
7. Тюбиктеги мазьды аппликаторго сүйкөө. Мазьды жука кылып териге сүйкөө жана толук кургагыча 10-15 мүнөт ачып коюу.
8. Мээлейди чечип, иштетилген материалдар салынуучу идишке таштоо.
9. Колдорду жууп-тазалоо.
10. 10-15 мүнөттөн кийин карап көрүп, мазь толугу менен сиңгенине ынануу.
11. Дайындоо иштеринин аткарылгандыгы тууралуу документке белгилеп коюу.